

**САВОЛҲОИ ПУШИДА БАРОИ ИМТИХОНИ ТЕСТИ АЗ ФАНИ
МИКРОБИОЛОГИЯ, ИММУНОЛОГИЯ ВА ВИРУСОЛОГИЯ
БАРОИ ФАКУЛТАИ ФАРМАСЕВТӢ**

Микробиологияи умумӣ:

1. Сохти ӯзлайраи микроб.
2. Вазифаи капсулаҳо, тарзҳои муайян намудани он.
3. Вазифаи девораи ӯзлайра.
4. Хусусияти сохти химиявии девораи микроорганизмҳои Гр.+ ва Гр.-.
5. Бактерияҳои кислотаустувор ва хусусияти девораи онҳо.
6. Вазифаҳои мембранаи ситоплазматикӣ.
7. Вазифаҳои геноми (нуклеоид) бактерияҳо.
8. Намудҳо ва вазифаҳои муйчаҳои (микроворсинкаҳои) бактерияҳо. Ба гуруҳҳо тасим намудани бактерияҳо вобаста аз ҷойгиршавии камчинакҳо. Омӯзиши ҷарағати бактерияҳо бо ёрии ташреҳи «катири оғзон».
9. Спораи (хока) бактерияҳо, шароити пайдоиши спора, хусусиятҳои физикӣ, химиявӣ ва биологии онҳо.
10. Усулҳои ранг кардани бактерияҳои спорадор.
11. Спирохетаҳо, таснифи спирохетҳои касалиовар. Хусусиятҳои сохти спирохетаҳо.
12. Таснифи замбаруғҳо. Морфологияи замбаруғҳо.
13. Соддатаринҳо ва таснифи онҳо.
14. Таърихи кашфи вирусҳо. Д.И.Ивановский –асосгузори вирусология.
15. Тасавурот оиди вирионҳо ва вирусҳо.
16. Сохти вирусҳо.
17. Таснифи вирусҳо.
18. Давраҳои таъсири байниҷамғиярии вирус бо ӯзлайраи одам.
19. Бактериофагҳо – вирусҳои бактерияҳо. Морфологияи онҳо. Истифодабарии бактериофаг дар тиб.
20. Тасавурот оиди прионҳо ва виридаҳо.
21. Руёндани вирусҳо. Таснифи ӯзлайраҳои, ки барои руёндани вирусҳо истифода мешаванд.
22. Муайян кардани вирус бо ёрии ӯзлайрапрвардаҳо (культурҳои клетка) ҷанини тухм (куринный эмбрион)
23. Усулҳои идентификатсияи ва дифференсиатсияи вирусҳо.
24. Гизогирии бактерияҳо. Тарзҳои гизогирии бактерияҳо.
25. Метаболизми бактерияҳо (анаболизм, катаболизм).
26. Ферменти бактерияҳо.
27. Марҳилаҳои афзоиш ва тақсимшавии бактерияҳо. Омилҳои афзоиш.
28. Муъитҳои гизоӣ. Таснифи муъитҳои гизоӣ вобаста аз пайдоиш, таркиб ва истифодабарӣ. Талаботҳои асосӣ ба муъитҳои гизоӣ.
29. Хосиятҳои афзоишбахши бактерияҳо дар муъитҳои гизоӣ.
30. Нафаскашии бактерияҳо.
31. Метаболизми энергетикӣ. Роҳҳои оксидшавии глюкоза. Метаболизми оксиду барқароршавӣ.

32. Нафаскашии анаэробъо. Туршшаві. Намудъои туршшаві. Анаэробъои факультативі ва мутлак.
33. Микроорганизмҳои микроаэрофилі.
34. Хусусиятҳои усулҳои реѐнидани анаэробъо.
35. Реѐнидани тозапарвардаи анаэробҳо.
36. Микробҳои санитарію нишондихандагӣ. Маълумот дар бораи микдори микробҳо. Коли-титр ва коли-индекс.
37. Микрофлораи ковокии даъон.
38. Микрофлораи редаю-меъда.
39. Микрофлораи роъҳои таносул ва пешоббарор.
40. Дисбактериоз ва табобати он.
41. Таърифи «асептика» ва «антисептика».
42. Стерилизатсия ва дезинфексия
43. Усулҳои стерилизатсия физикӣ.
44. Усулҳои стерилизатсия химиявӣ.
45. Антибиотикҳои Таснифи антибиотикҳои. Механизми таъсиррасонионҳои ба микробҳои.
46. Аъамияти плазида дар мутобиқшавии микроб нисбати антибиотикҳои
47. Нуқсҳои (оризаҳои) њангоми истифодаи антибиотикҳои.
48. Муайян намудани концентратсияи антибиотикҳо дар хун ва пешоб.
49. Маълумот дар бораи мафъуми уфунат (инфекция) ва бемориҳои сироятӣ. Шароитҳои (омилҳои) пайдоиши бемориҳои сироятӣ.
50. Мавқеи микроорганизм дар њарраѐнгирии уфунат.
51. Сироятпазирӣ ва сироятнокӣ. Воњиди ченаки сироятнокӣ.
52. Омилҳои сироятнокии микроорганизмҳои: ђилофакъосилкунӣ, заъробахорилкунӣ, ферментҳои њуљухум, фимбриаҳои ва ђ.
53. Хусусиятҳои эндо- ва экзотоксинҳои, фарқияти онҳои.
54. Намудҳои уфунат: њомили солими (носительство), нињонӣ (латентӣ), бемории сироятӣ.
55. Давраҳои бемории сироятӣ (маръалаи инкубационӣ, продормали, маръалаҳои намоѐншавии аломатҳои клиникӣ).
56. Намудҳои бемориҳои сироятӣ: лонавӣ ва умумибаданӣ (бактериемия, септицемия, токсемия), њарраѐни шадид (острое) ва музмин (хроническое).
57. Манбаи уфунат - эндогенӣ, экзогенӣ, антропонозӣ, зоонозӣ.
58. Роъҳои сироятѐбӣ - уфунати рудађи, респираторӣ, њарроњатӣ, венерикӣ, трансмиссивӣ ва иннукулятсионӣ (инъексионӣ).
59. Мавқеи микроорганизм ва омилҳои муњити атроф дар њараѐни уфунат. Аъамияти омилҳои сођиали.
60. Омилҳои ђайрихусусии муњофизавии организм.
61. Аъамияти муњофизавии пуст ва пардаҳои луњобӣ (монѐагӣ, бактериосиднокӣ, рађцияҳои рефлкторӣ ва аутофлора)
62. Омилҳои, ки сабаби маъдудшавии њараѐни уфунат мебошанд. Фагоситоз ва илтињоб (газакгирӣ).
63. Фагоситоз, њуљайраҳои фагоситӣ, давраҳои фагоситоз,. Фагоситози анљомѐфта ва нопурра.
64. Маълумот дар бораи масуният. Таснифи намудҳои (шаклҳои) гуногуни масуният.
65. Системаи иммунии организмҳои одам. Кухайраҳои иммунокомпетентӣ ва вазифаҳои онҳои. Маълумот дар бораи алокаи байни њухайравӣ дар иммуногенез.
66. Антигенҳои. Гапгенҳои.
67. Маълумот дар бораи антигеннокӣ ва иммуногеннокӣ. Хосагии антиген.
68. Сохти антигени њухайраи микроб.
69. Антитела. Синфҳои иммуноглобулинҳои. Давраҳои антителањосилшавӣ.

70. Антителаҳои нопурра. Усулҳои муайян кардани онҳо.
71. Пайвастагии агглютинатсия. Механизм ва аҳамияти ташхисии он.
72. Пайвастагии пресипитатсия. Тарзҳои гузориш ва истифодабарии он.
73. Механизми ҷавоби иммуннии организм.
74. Статуси иммунӣ. Норасогии масуният ва намудҳои он.
75. Мафҳум дар бораи препаратҳои иммунобиологӣ.
76. Вакцины, Живыеи убитые вакцины.
77. Иммунные сыворотки.
78. Камбудӣ ва бартарии вакцинаҳои зинда ва кушташуда.

МИКРОБИОЛОГИЯИ ЉУЗӢ:

79. Оилаи Enterobacteriaceae. Мафҳум, хусусиятҳои морфологӣ, културалӣ ва биохимиявии онҳо;
80. Эшерихияҳо, хусусиятҳои асосии онҳо. Хосияти физиологӣ он дар рӯдаи одам.
81. Чӯбчамикробҳои энтеропатогенӣ ва беморихоӣ ба вуҷудоварандаи онҳо (EPEC, EHEC, EPEC, EIEC, EAEC), фарқияти онҳо аз эшерихияҳои шартан касалиовар;
82. Тавсифи умумии салмонеллаҳо. Классификатсия (тасниф)-и Кауфман – Уайт.
83. Барангезандагони бемории домана ва паратифҳо. Хусусияти биологӣ ва сохти антигении онҳо;
84. Љараёнгирии бемории домана ва иммунитет баъд аз домана
85. Ташхиси лаборатории беморихоӣ домана ва паратифҳо вобаста аз ҷараёни (патогенези) он.
86. Њомили (бактерионосительство) њангоми домана. Пешгирии хоси домана.
87. Салмонеллаҳо – барангезандагони салмонеллезҳо;
88. Салмонеллаҳо – барангезандагони уфунатҳои дохили бемористонӣ.
89. Шигеллаҳо, хусусиятҳои биологӣ онҳо. Таснифи шигеллаҳо.
90. Омилҳои касалиоварии шигеллаҳо. Захробаҳои (токсин)-и барангезанда ва хусусияти онҳо.
91. Љараёнгирии (патогенез) бемории исҳоли хунин ва иммунитет. Њомилӣ (бактерионосительство) и баъд аз бемории исҳоли хунин.
92. Ташхиси микробиологӣ бемории исҳоли хунин.
93. Пешгирии хоса ва табобати бемории исҳоли хунин.
94. Вибрионҳои бемории вабо, хусусиятҳои биологӣ онҳо. Таснифи вибрионҳо.
95. Омилҳои касалиоварии вибрионҳо. Захроба (токсин)-и барангезанда ва хусусияти он.
96. Ҷараёнгирии (патогенез) бемории вабо ва иммунитет. Њомилӣ (бактерионосительство) баъд аз бемории вабо.
97. Ташхиси микробиологӣ бемории вабо.
98. Пешгирии хоса ва табобати бемории вабо.
99. Хеликобактерияҳо ва кампилобактерияҳо. Хусусиятҳои морфологӣ, биохимиявӣ ва серологӣ онҳо. Қобилияти касалиоварии онҳо барои инсон ва њайвонот.
100. Иерсиниозҳо – барангезандагони бемории шаддиди рудаю меъда. Хусусиятҳои биологӣ онҳо.
101. Ташхиси лаборатории иерсиниозҳо.
102. Таснифи коккҳои сироятвар.
103. Стафилококкҳо. Намудҳои онҳо.
104. Беморихое, ки стафилококҳо ба амал меоваранд (сепсис, уфунатҳои ҷароҳатию фасоди, уфунатҳои рудаю меъда).
105. Омилҳои касалиоварӣ – захробаҳо (токсины) ва ферментҳои «њуълум» (агрессив)
106. Стрептококкҳо. Хусусият ва таснифи онҳо. (Стрептококки α , ва β – гемолитикӣ).
107. Сохти антигении стрептококкҳо. Аҳамияти стрептококки гемолитики барои одам.

108. Бемории махмалак. Имунитети зиддибактериявї ва зиддизаъробавї. Муайян кардани он бо ёрии реакцияи Дик.
109. Пневмококкњо. Хусусияти морфологї ва омилњои касалиоварии онњо. Беморињое, ки онњо ба амал меоваранд.
110. Менингококкњо. Хусусияти морфологї ва омилњои касалиоварии онњо. Намудњои клиникаи беморї.
111. Гонококкњо. Хусусияти морфологї. Беморињое, ки онњо ба амал меоваран (гонорея, бленнорея).
112. Ташхиси лаборатории гонореяи шаддид ва музмин (давомдор). Пешгирии бемории бленнорея.
113. Тавсифи биологии коринобактерияњои гулузиндонак.
114. Омилњои касалиоварї, тавсифи токсини гулузиндонак.
115. Имунитет њангоми гулезиндонак, усулњои муайян намудани он. Пешгирии хосса ва табобати гулузиндонак.
116. Ташхиси микробиологии гулузиндонак.
117. Бордетеллахо - барангезандагони сулфакабутак. Хосиятҳои онњо.
118. Омилњои касалиоварии бордетеллањо. Инкишофи (патогенез) касалии сулфакабутак. Ташхиси лаборатории сулфакабутак. Тарзҳои хоси пешгирии сулфакабутак.
119. Тавсифи микобактерияњо.
120. Барангезандагони касалии сил. Намудњо ва тавсифи онњо. Хусусияти химиявии таркиби девораи микобактерияњо. Устуворнокии онњо.
121. Механизми сироятёбии касалии сил. Инкишофи (патогенез) касалии сил.
122. Имунитет њангоми бемории сил ва қобилияти он. Пешгирии хоссаи бемории сил.
123. Ташхиси микробиологии бемории сил.
124. Барангезандагони махав (проказа). Хосияти биологї. Сироятнокї барои одам.
125. Ташхиси микробиологии бемории махав.
126. Таснифи умумии анаэробњои спорањосилкунанда.
127. Тарзњои реѐнидани анаэробњо.
128. Клостридияи кузоз (столбњак). Этиология. Хусусияти микроб. Заъробањо ва таъсири патогении онњо. Кузози кудакони навзод.
129. Пешгирии хосса ва табобати кузоз (ваксинањои АКДС, ТАВте, анатоксини кузор, зардобаи зиддизаъробавии зидикузоз).
130. Барангезандаи гангренаи анаэробї.
131. Хусусияти клостридия перфингес ва таснифи заъробањо.
132. Мавъеъи (рол) клостридия перфингес дар заъролудшавї аз маводњои ғизої.
133. Пешгирии хосса ва табобати уфунатњои анаэробї (зардобаи заъробавї (зидди токсинї) ва зидди гангренавї).
134. Клостридияи ботулизм. Этиология. Хусусияти микроб. Таснифи ботулозаъробањо. Табобат ва пешгирии ботулизм.
135. Ташхиси микробиологии кузоз.
136. Ташхиси микробиологии гангренаи анаэробї.
137. Ташхиси микробиологии ботулизм.
138. Тасаввурот дар бораи уфунатњои зоантропонозї.
139. Тартиби кор бо барангезандагони уфунатњои зоантропонозї.
140. Барангезандагони бруселлѐз, хусусият ва намуди бруселлањо. Омилњои патогеннокии бруселлањо. Масуният (имунитет) њангоми бруселлѐз. Ташхиси лаборатории бруселлѐз.
141. Пешгирии хоссаи бруселлѐз.
142. Барангезандаи яраи сибирї. Хусусият. Патогеннокї барои одам ва њайвонот. Заъробањои (токсин) барагезандаи яраи сибирї.

143. Ташхиси лаборатории намудъои гуногуни яраи сибирӣ. Пешгирии хосса ва табобати яраи сибирӣ.
144. Тавсифи спирохетъои сироятвар. Хусусият ва таснифи онҳо. Мавқеъи спирохетаъо дар сирооятёбии одам.
145. Барангезандаи беиории мараз (сифилис). Хусусияти морфологӣ. Љараёнгирии (патогенез)бемории мараз.
146. Масуният ӯангоми бемории мараз. Ташхиси микробиологии бемории мараз.
147. Барангезандагони тифи баргарданда. Хусусияти морфологӣ. Хосият. Љараёнгирии (патогенез) тифи баргарданда. Масуният ӯангоми тифи баргарданда.
148. Фарқияти байни бемории тифи баргардандаи эпидемиявӣ ва эндемиявӣ.
149. Лептоспираъо – барангезандагони лептоспирозъо. Хусусиятҳои микроб. Љараёнгирии (патогенез) бемории лептоспирозъо. Масуният ӯангоми лептоспироз. Пешгирии бемории лептоспироз. Ташхиси микробиологии лептоспироз.
150. Риккетсияъои Провачек ва Музер - бемориёе, ки онҳо ба амал меоваранд. Бемории Брил.
151. Риккетсияи Бернет - барангезандаи варалаи Ку. Ташхиси лаборатории беморӣ.
152. Усулҳои реғидани риккетсияъо.
153. Хламидияъо. Морфология. Хусусият. Патогенез. Пешгирии хламидиоз.Ташхиси лаборатории хламидиозъо.
154. Тавсифи умумии уфунатҳои шаддиди вирусии роғҳои нафас (ОРВИ).
155. Тавсифи биологӣ, антигенъо, тасниф ва тағирпазирии вируси зуком. Патогенез ва ташхиси лаборатории зуком.
156. Пешгирии хоссаи зуком.
157. Вируси сурхча (корь), хосияти он. Пешгирии бемории сурхча.
158. Вируси паротит, хусусият, оғибатҳои манфии он. Пешгирии бемории паротит.
159. Вируси хора (бешенство). Соҳти вирион. Доначачои дохилиӯухайравӣ. Ташхиси лаборатории хора. Пешгирии хоссаи хора.
160. Тавсифи умумии пикорнавирусъо.
161. Вируси фалаъ (полиомиелит). Хусусият. Соҳти антигенӣ.
162. Пешгирии хосса ва оғибатҳои манфии бемории фалаъ.
163. Вирусҳои Коксаки ва ЕСНО, бемориёе, ки онҳо ба амал меоваранд. Хусусият, патогенез.
164. Вируси зарпарвини А. Соҳти вирус. Љараёнгирии (патогенез) бемории зарпарвини А.
165. Масуният. Пешгирии бемории зарпарвини А. Ташхиси лаборатории зарпарвини А.
166. Вируси зарпарвини В. Соҳт ва антигенҳои вириус.
167. Љараёнгирии бемории (патогенез) вируси зарпарвини В. Масуният ӯангоми зарпарвини В. Устувории вируси зарпарвини В нисбати омилҳои муғити атроф.тӯ
168. Роғҳои сироятёбии зарпарвини В. Пешгирии хоссаи зарпарвини В.
169. Ташхиси лаборатории зарпарвини В.
170. Вируси зарпарвини С. Роғҳои сироятёбии ва ташхиси зарпарвини С. .
171. Оилаи герпесвирусъо. Тасниф. Патогенези герпесвирусъо. Ташхиси лаборатории уфунатҳои герпесвируси.
172. Вирусҳои онкогенӣ. Тавсифи умумӣ.
173. Онковирусҳои КДН ва КРН-дори онкогении одам.
174. Барангезандагони бемориёи вирусии сустинкишофёбанда. Уфунатҳои прионӣ.
175. Вируси иммунодефисити одам. Хусусиятҳои биологии ВНМ. Репликасияи ВНМ. Соҳти антигении ВНМ-1.
176. Механизми пайвастшавии ВНМ бо ӯулайра. Љараёнгирии (патогенез) ВНМ/ВНМО. Резистентнокии ВНМ.
177. Гуреғҳои хаттар (хавфнок) бо гирифтورشавӣ ба ВНМ/ВНМО.
178. Клиникаи ВНМ-уфунат.

179. Уфунатҳои оппортунистӣ ӯангоми инкишофёбии ВНМ-уфунат.
180. Маръилаи пинӯонӣ ӯангоми гирифторшавӣ ба ВНМ/ВНМО.
181. Усулҳои ташхис ӯангоми ВНМ/ВНМО.
182. Гурӯҳи препаратҳои, ки барои табобати ВНМ-уфунат истифода мешаванд.
183. Масъалаҳои ӯалталаби пешгирии хоссаи ВНМ.
184. Пешгирии ВНМ.